

2. 07. 2021 **Večer**

Naslov: Slovenija zaostaja, a ministrstvo obljudbla
 Avtor: Petra Zemljic
 Rubrika/Oddaja: KULTURA
 Gesla: MREŽA RUK

Stran/Termin: 16

Naklada: 25.010,00
 Površina/Trajanje: 495,59

Žanr: POROČILO

Petra Zemljic

Trenutno stanje na področju digitalizacije kulturne dediščine v Sloveniji zaostaja za razvojem tega sektorja v Evropi, odgovarja na naša vprašanja dr. **Simona Bergoč** z ministrstva za kulturo. Zato v okviru načrtovane finančne evropske injekcije - tako imenovanega mehanizma za okrevanje in odpornost, ki državam članicam daje na voljo posojila in ne-povratna sredstva za podporo reformam in naložbam v vrednosti 672,5 milijarde evrov - načrtujejo razvoj digitalne kulturne dediščine temeljito in celostno. Konkretnih odgovorov, kako, kdaj, kaj in komu, nismo dobili, saj da so načrti v tem trenutku v postopku evalvacije pristojnih služb Evropske komisije. Je pa po pojasnilih Simone Bergoč načrtovana investicija na področju kulturne dediščine - to so premična, nepremična, nesnovna kulturna dediščina ter arhivi - ocenjena na 6,9 milijona evrov, ki bodo namenjeni javnim kulturnim ustanovam na tem področju.

Tudi iz Skupnosti muzejev Slovenije sporočajo, da je stanje skorajda

DIGITALIZACIJA KULTURNE DEDIŠČINE

Slovenija zaostaja, a ministrstvo obljudbla

Ministrstvo za kulturo napoveduje vložke v razvoj digitalizacije kulturne dediščine, saj dosedanja sredstva niso zadoščala za resne premike niti za razvoj

že alarmantno in na to opozarjajo že leta. Denar za digitalizacijo so po njihovih podatkih pooblaščeni muzeji dobili nazadnje v letih 2011, 2012 in 2013 in še to za poenotenje spletnih strani. "Že lani smo ministrstvo opozarjali na to, a so hoteli, da znižamo število programov, ker muzeji niso bili odprtvi. V letu korone se je pokazalo, da digitalizacija stane, tudi prehod na spletne platforme, če že ni živega stika, razstav in podobno. Potrebujemo denar, če na ministrstvu hočemo, da smo konkurenčni. Mi pa nimamo strategije, ne nacionalne ne lokalne, za digitalizacijo. Čakamo tudi na nacionalni register, ki so ga zakonsko določili pred letom 2000. Zato si zdaj vsak zase pač predsta-

vlja, kaj digitalizacija sploh je. Vsi muzeji pri nas smo primeri dobre prakse, ker na tem področju delamo z lastnimi sredstvi. Če iz nič narediš veliko ali karkoli, je to dobra praksa," sporočajo iz Skupnosti muzejev, kjer omenijo še projekta konS in RUK, pa tudi Center za kreativnost, ki tudi že ima določena sredstva za to. "Seveda gre za milijone, ampak tiste bodo s projektmi nastavili standarde. Če jih mi nimamo in smo sami odgovorni za to, smo prepričeni sami sebi. Od nas se pričakuje, da delamo vse, čeprav se točno ve, kaj so muzeji in kaj so naše naloge. Naša naloga ni, da oblikujemo turistične programe in podobne stvari, mi v tem lahko le sodelujemo in ponuja-

Stanje je alarmantno, opozarjajo v Skupnosti muzejev Slovenije.

Posnetek je iz Narodne galerije.

Foto: Robert BALEN

macij javnega sektorja za potrebe izobraževanja in gospodarstva. Javna arhivska mreža v digitalnem smislu ni procesno in tehnično poenotena v škodo arhivski dejavnosti, ki bi morala povezati ustvarjalce arhivskega gradiva in javne arhive. Upravljanje ustvarjalnih e-vsebin, storitev in podpornih procesov ne poteka sistematično, transparentno in povezano, ni enotnega dostopa do digitalnih vsebin, stvaritev in gradiv," opisuje Simona Bergoč. Na podlagi teh zaostankov so si postavili naslednje cilje: razvoj infrastrukture, dinamičnih e-storitev in aplikacij, ki bodo omogočile večjo dostopnost premične in nepremične kulturne dediščine, optimizacijo postopkov razglasjanja kulturnih spomenikov ter pridobivanja kulturnovarstvenih soglasij za posege v dediščino, pospešitev razvoja procesov in digitalnih rešitev za podporo e-arhiviranja. V Skupnosti muzejev teh načrtov sicer še ne pozna in se kljub temu, da ne vedo, kdo je program delal, veselijo napovedanega.

mo. Obstajamo, da hranimo in prezentiramo kulturno dediščino. Zdaj pa bi morali postati vse, od cirkusa do resne ustanove za hranjenje, pa strokovnjaki za IT, po možnosti pa še gospodarska družba, da bi imeli čim več denarja," še pravijo v Skupnosti muzejev.

Glede na okoliščine in prilожnosti bo ministrstvo za kulturo v naslednjih nekaj letih s pomočjo mehanizma za okrevanje in odpornost ter sredstev znotraj večletnega finančnega okvira EU digitalizaciji kulturne dediščine namenilo več pozornosti kot v preteklih letih, obljubljajo. Kot izpostavlja Simona Bergoč, dosedanja sredstva ne

bodo zadoščala za resne premike in razvoj, zato so ob snovanju projekta, ki je zdaj vključen v načrt za okrevanje in odpornost, zastavili kar nekaj izzivov. "Po ocenah imajo javni zavodi na področju premične kulturne dediščine na spletu javno objavljenih manj kot pet odstotkov svojih inventariziranih predmetov. Sistemi za dokumentiranje niso poenoteni, upravljanje dediščinskih e-vsebin ne poteka sistematično in povezano. Sodobne in varne digitalne rešitve za hrampo e-gradiv niso razvite, prav tako ni enotnega dostopa do digitalnih gradiv, zato je otežkočeno učinkovito izvajanje direktive o ponovni uporabi infor-